

DOLOŽKA ZLUČITEĽNOSTI **návrhu zákona s právom Európskej únie**

- 1. Navrhovateľ zákona:** Štatistický úrad Slovenskej republiky
- 2. Názov návrhu zákona:** Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- 3. Predmet návrhu zákona je upravený v práve Európskej únie**
 - a) v primárnom práve
 - čl. 67, 75 a 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (konsolidované znenie) (Ú. v. EÚ C 202, 7. 6. 2016) v platnom znení;
 - b) v sekundárnom práve
 1. smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015) v platnom znení, gestor: MV SR, spolugestori: MS SR, MF SR, NBS.
 2. smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/843 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu a smernice 2009/138/ES a 2013/36/EÚ (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018), gestor: MV SR, spolugestori: MS SR, MF SR, NBS.
 3. vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2021/369 z 1. marca 2021, ktorým sa stanovujú technické špecifikácie a postupy potrebné pre systém prepojenia centrálnych registrov uvedený v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 (Ú. v. EÚ L 71, 2.3.2021), gestori: MS SR, MV SR, ŠÚ SR.
 4. vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2021/1042 z 18. júna 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132, pokiaľ ide o technické špecifikácie a postupy pre systém prepojenia registrov, a ktorým sa zrušuje vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2020/2244 (Ú. v. EÚ L 225, 25.6.2021), gestor: MS SR.
 5. nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021)+gestor

6. nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016) + gestor
7. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 z 20. decembra 2006, ktorým sa zavádza štatistická klasifikácia ekonomických činností NACE Revision 2 a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 3037/90 a niektoré nariadenia ES o osobitných oblastiach štatistiky (Ú. v. EÚ L 393, 30.12.2006) v platnom znení. + gestor
8. Nariadenie Rady (ES) č. 2223/96 z 25. júna 1996 o Európskom systéme národných a regionálnych účtov v spoločenstve (Ú. v. ES L 310, 30.11.1996; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 10/zv. 002) v platnom znení+gestor

- c) je upravený v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie. Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 22. novembra 2022 v spojených veciach WM (C-37/20) a Sovim SA (C-601/20):
- „Článok 1 bod 15 písm. c) smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/843 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu a smernice 2009/138/ES a 2013/36/EÚ, je neplatný v rozsahu, v akom zmenil článok 30 ods. 5 prvý pododsek písm. c) smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES, v tom zmysle, že tento článok 30 ods. 5 prvý pododsek písm. c) vo svojom takto zmenenom znení stanovuje, že členské štáty musia zabezpečiť, aby boli informácie o konečných užívateľoch výhod podnikateľských subjektov a iných právnych subjektov, ktoré boli zaregistrované na ich území, prístupné v každom prípade komukoľvek zo širokej verejnosti.“.

4. Záväzky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskej únii:

- a) uviesť lehotu na prebranie príslušného právneho aktu Európskej únie, príp. aj osobitnú lehotu účinnosti jeho ustanovení,

Lehota na prebratie smernice (EÚ) 2015/849 v platnom znení uplynula 26. júna 2017.

Lehota na prebratie smernice (EÚ) 2018/843 uplynula 10. januára 2020.

- b) uviesť informáciu o začatí konania v rámci „EÚ Pilot“ alebo o začatí postupu Európskej komisie, alebo o konaní Súdneho dvora Európskej únie proti Slovenskej republike podľa čl. 258 a 260 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v jej platnom znení, spolu s uvedením konkrétnych vytýkaných nedostatkov a požiadaviek na zabezpečenie nápravy so zreteľom na **nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho**

parlamentu, Rady a Komisie,

Proti Slovenskej republike bolo začaté 23. 2. 2022 konanie v rámci „EÚ Pilot“ : prípad č. EUP(2022)10131 pre možné porušenie článku 30 a článku 31 smernice (EÚ) 2015/849 zmenenej smernicou (EÚ) 2018/843. Návrh zákona nereflektuje na predmet konania. Aktuálne neboli identifikované žiadne nedostatky v pôsobnosti Štatistického úradu Slovenskej republiky, ktoré by mali byť odstránené legislatívnym opatrením.

Proti Slovenskej republike bol začatý postup Európskej komisie o porušení č. (2020)2227 z dôvodu nesprávnej transpozície smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015) a konanie o porušení č. (2020)2018 z dôvodu neoznámenej transpozičných opatrení k smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/843 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu a smernice 2009/138/ES a 2013/36/EÚ (Ú. v. L 156, 19.6.2018).

- Konanie o porušení zmlúv č. 2020/2227 v štádiu odôvodneného stanoviska C(2022)1663 final zo dňa 6. apríla 2022 pre nesprávnu transpozíciu čl. 15 ods. 3, čl. 32 ods. 3, čl. 39 ods. 4, čl. 45 ods. 5 a 8, čl. 47 ods. 2 a 3, čl. 48 ods. 5 a 7, čl. 56, čl. 58 ods. 3 a čl. 60 ods. 1 prvý pododsek smernice (EÚ) 2015/849 v platnom znení.

Návrh zákona nemá vzťah k predmetu konania. Transpozícia citovaných ustanovení smernice (EÚ) 2015/849 v platnom znení sa nevykonáva zákonom č. 272/2015 Z. z. z dôvodu jeho predmetu.

- Konanie v štádiu odôvodneného stanoviska INFR(2020)2018 zo dňa 12. februára 2020 k smernici (EÚ) 2018/843 pre neoznámenej jej transpozičných opatrení.

Návrh zákona nemá vzťah k predmetu konania.

- c) uviesť informáciu o právnych predpisoch, v ktorých sú uvádzané právne akty Európskej únie už prebrané, spolu s uvedením rozsahu ich prebrania, príp. potreby prijatia ďalších úprav.

1. Vo vzťahu k poskytovaniu údajov do registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci ako centrálného registra konečných užívateľoch výhod:

Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov.

Zákon Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 346/2018 Z. z. o registri mimovládnych neziskových organizácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Potreba prijatia ďalších úprav: ---

2. Vo vzťahu k oprávneniu povinnej osoby podľa § 5 zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na prístup k záznamu o konečnom užívateľovi výhod vedenom v registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci ako centrálnom registri konečných užívateľoch výhod:

Zákon č. 202/1995 Z. z. devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Potreba prijatia ďalších úprav: ---

5. Návrh zákona je zlučiteľný s právom Európskej únie:

b) čiastočne

Návrh zákona neobsahuje transpozíciu čl. 30 ods. 5 prvý pododsek písm. c) smernice

(EÚ) 2015/849 v platnom znení, v znení, ktoré je opätovne účinné na základe rozsudku súdneho dvora (veľká komora) z 22. novembra 2022 v spojených veciach C-37/20 a C-601/20, t. j. návrh zákona vo vzťahu k predmetnému, rozsudkom zmenenému ustanoveniu smernice:

1. nezrušuje zverejňovanie údajov o konečných užívateľoch výhod v registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (právo fyzickej osoby na ochranu súkromia),
2. neustanovuje mechanizmus zúženého prístupu k záznamu o konečnom užívateľovi výhod vedenom v registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci pre žiadateľa, ktorý môže preukázať oprávnený záujem (právo verejnosti na informácie).

Na vnútroštátnej úrovni sa od decembra 2022 pripravuje na medzirezortnej úrovni legislatívne riešenie zabezpečenia práva verejnosti na informácie o konečných užívateľoch výhod zapísaných v registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci v súlade s účinným ustanovením čl. 30 ods. 5 prvý pododsek písm. c) smernice (EÚ) 2015/849 v platnom znení. Vzhľadom na potrebu urýchleného legislatívneho a technického zabezpečenia prepojenia registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci so systémom BORIS nie je možné pripraviť legislatívne riešenie tejto transpozície včas. Ak by sa skončilo zverejňovanie údajov o konečných užívateľoch výhod, poskytla by sa tým síce ochrana súkromia fyzických osôb, na druhej strane je súčasne potrebné zabezpečiť aj realizáciu práva verejnosti na informácie, čo si vyžaduje vytvorenie funkčného procesu a jeho technické a finančné zabezpečenie – § 7a ods. 4 zákona č. 272/2015 Z. z. v znení účinnom pred 1. novembrom 2020 (pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 279/2020 Z. z.) obsahoval mechanizmus sprístupnenia údajov na základe preukázania oprávneného záujmu, ale ani raz nebol aplikovaný a jeho znenie bolo natoľko všeobecné, že neobsahovalo konkrétne podmienky preukazovania existencie oprávneného záujmu.

Predpokladaný termín dosiahnutia zhody: do 30. 06. 2025.

Spôsob dosiahnutia zhody: novela zákona č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.